

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

2018/2046(BUD)

30.8.2018

STANOVISKO

Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

pre Výbor pre rozpočet

k návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2019
(2018/2046(BUD))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Ramón Luis Valcárcel Siso

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vyzýva Výbor pre rozpočet, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. víta sumu 60 miliárd EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch a sumu 57,8 miliardy EUR v platobných rozpočtových prostriedkoch, ktoré Komisia navrhuje v návrhu rozpočtu na rok 2019 pre okruh 2, čo predstavuje zvýšenie o 1,2 % v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov a o 3,0 % v prípade platobných rozpočtových prostriedkov v porovnaní s rozpočtom na rok 2018; konštatuje však, že toto zvýšenie, pokiaľ ide o EPZF, možno pripísať tomu, že v návrhu rozpočtu na rok 2019 sa oproti rozpočtu na rok 2018 odhaduje nižšia suma pripísaných príjmov, ktoré majú byť pre EPZF k dispozícii; odporúča, aby sa vykonali všetky opatrenia na zabránenie nahromadeniu neuhradených platieb v budúcom viacročnom finančnom rámci (2021 – 2027) (VFR);
2. trvá na tom, že treba poskytnúť finančné prostriedky na kompenzáciu hospodárskych strát, ktoré utrpeli poľnohospodári v dôsledku kríz na trhu a sanitárnych či fyto-sanitárnych krízových situácií, napríklad v súvislosti s baktériou *Xylella fastidiosa*, a opätovne zdôrazňuje, že na tento účel je potrebné využiť dostupné rezervy v rámci okruhu 2 v spolupráci s okruhom 3; trvá na tom, že kompenzácia za vyhubenie škodcov by mala pokrývať aj sanáciu poľnohospodárskych ekosystémov vrátane pôdy, ako aj vybudovanie robustnej biodiverzity, a najmä zabezpečenie genetickej rozmanitosti sadbového materiálu, ktorý by bol v ideálnom prípade rezistentný alebo tolerantný voči chorobám alebo škodcom; domnieva sa, že jedným z cieľov akejkoľvek poskytovanej pomoci by malo byť zabezpečenie vyvážených, biologicky rozmanitých poľnohospodárskych ekosystémov a typov krajiny, ktoré budú menej náchylné na budúce nákazy;
3. trvá na tom, že prípadný príjem do rozpočtu Únie pochádzajúci z akýchkoľvek pripísaných príjmov alebo vrátených súm z nezrovnalostí v oblasti poľnohospodárstva za predchádzajúce roky by mal zostať v okruhu 2;
4. žiada o vyčlenenie dodatočných finančných prostriedkov pre poľnohospodárov v odvetví pestovania olív a výroby olivového oleja ako kompenzáciu strát, ktoré utrpeli v dôsledku vypuknutia nákazy spôsobenej baktériou *Xylella fastidiosa*, ako aj o zintenzívnenie preventívnych opatrení v Európe, reštrukturalizáciu odvetvia a konsolidáciu vedeckého výskumu zameraného na tento patogén a jeho prenášača;
5. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby včas monitorovali volatilitu cien poľnohospodárskych produktov, ktorá má nepriaznivý vplyv na príjmy poľnohospodárov, a aby v prípade potreby pohotovo a účinne reagovali;
6. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby finančné prostriedky vyčlenené na výskum v agropotravinárskom sektore, najmä z rozpočtu programu Horizont 2020, zostali aj naďalej v plnej miere k dispozícii na podporu a posilnenie inovácií a inteligentných riešení v sektore poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, ako je tomu v prípade finančných prostriedkov Nástroja na prepájanie Európy (NPE), s cieľom umožniť zavedenie širokopásmového pripojenia vo vidieckych oblastiach; zdôrazňuje dôležitosť

praktickej uplatniteľnosti výsledkov na úrovni poľnohospodárskych podnikov a úlohu služieb zameraných na rozširovanie poľnohospodárstva; berie na vedomie, že integrované „inteligentné“ riešenia, ako napríklad inteligentné obce, presné poľnohospodárstvo, digitalizácia, hospodárstvo spoločného využívania zdrojov, obehové hospodárstvo, ako aj sociálne iniciatívy, môžu prispieť k poľnohospodárstvu a celkovému blahobytu vo vidieckych oblastiach; nalieha na Komisiu, aby naplánovala financovanie „inteligentných“ prístupov so zreteľom na reformu SPP a vyhlásenie Cork 2.0; zdôrazňuje, že prostredníctvom týchto „inteligentných“ riešení by mala byť zachovaná súdržnosť s cieľmi politiky v oblasti životného prostredia, klímy a biodiverzity a zabezpečená úzka spolupráca s príslušnými zainteresovanými stranami zo všetkých členských štátov; poukazuje na to, že je dôležité investovať do presného poľnohospodárstva, aby sa zefektívnil výrobné metódy a znížili straty, a stimulovať a podporovať iniciatívy, ktoré sú prispôbené potrebám malých podnikov nedosahujúcich úspory z rozsahu, aby tieto podniky mali úžitok z nových technológií;

7. zdôrazňuje, že programy skladovania sa v čase krízy ukázali ako účinné a že zníženie finančných zdrojov vyčlenených v rámci procesu plánovania by bolo kontraproduktívne;
8. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia vo svojich návrhoch týkajúcich sa VFR oznámila škrt v rozpočte SPP; poukazuje najmä na to, že poľnohospodárska politika je spoločná politika a akékoľvek škrt v rámci rozpočtu SPP by mali neprimerané účinky, pretože tieto prostriedky vzhľadom na pravidlá štátnej pomoci nemôžu nahradiť vnútroštátne finančné prostriedky;
9. víta zvýšenie rozpočtových prostriedkov, ktoré Komisia navrhla pre organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, a zdôrazňuje ich rastúci prínos k obnoveniu rovnováhy, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu v potravinovom dodávateľskom reťazci, a naďalej zdôrazňuje, že treba financovať opatrenia na zvýšenie úrovne zastúpenia poľnohospodárskych výrobcov v nich;
10. zdôrazňuje, že je dôležité stanoviť sprievodné opatrenia na posilnenie úlohy poľnohospodárov v dodávateľskom reťazci, ako aj spôsoby podpory organizácií poľnohospodárov;
11. vyjadruje poľutovanie nad tým, že podporné opatrenia v súvislosti s ruským embargom neboli predĺžené, a to aj napriek tomu, že mnohí výrobcovia z Únie, najmä v mliekarenskom sektore a sektore ovocia a zeleniny, sú ním naďalej negatívne ovplyvnení, a to bez vlastného zavinenia, keďže poľnohospodári nemôžu byť zodpovední za diplomatickú politiku Únie; preto žiada o zachovanie podporných opatrení pre poľnohospodárskych výrobcov na súčasnej úrovni, kým pretrvávajú ťažkosti vyvolané ruským zákazom; ďalej vyzýva na vytvorenie novej krízovej rezervy, ktorej financovanie nebude závisieť na ročnom mechanizme finančnej disciplíny, aby mohla včas reagovať na krízové situácie, ktoré vzniknú; uznáva, že niektoré členské štáty, ktoré nemali obchodné vzťahy s Ruskom, boli embargom nepriamo ovplyvnené, a trvá na tom, aby táto podpora pokrývala aj straty vyplývajúce zo zaplavenia trhov výrobkami určenými pre ruský trh;
12. víta zvýšenie financovania, ktoré Európska komisia navrhla pre opatrenia na propagáciu, čím sa potvrdila účinnosť zlepšení dosiahnutých vďaka poslednej reforme;

domnieva sa, že opatrenia na propagáciu majú zásadný význam pre rozšírenie podielu európskeho vývozu na trhoch na celom svete a na prekonanie obmedzení, ktoré uložili určité tretie krajiny na výroby Únie, ako je ruské embargo alebo nedávne rozhodnutie USA zaviesť antidumpingové a vyrovnávacie clá na dovoz španielskych zrelých olív;

13. poukazuje na dôsledky extrémneho sucha, ktoré postihlo členské štáty v posledných mesiacoch a spôsobilo značné straty v poľnohospodárstve a ohrozuje veľký počet podnikov, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že treba zaručiť prijatie osobitných podporných opatrení, ktorými sa pomôže najviac postihnutým poľnohospodárom;
14. víta záväzok Európskej komisie zachovať súčasnú úroveň financovania sektora včelárstva, ktorá je nevyhnutná na pokrytie výdavkov národných programov;
15. víta zvýšenie rozpočtových prostriedkov pridelených na výskum a vývoj súvisiaci s poľnohospodárstvom v rámci programu Horizont 2020;
16. varuje, že ak sa do dohody o voľnom obchode so zoskupením Mercosur nezačlení primeraná ochrana pre citlivé odvetvia poľnohospodárstva Únie, mnohí európski výrobcovia sa dostanú pod ešte väčší finančný tlak;
17. domnieva sa, že Únia môže zásadným spôsobom prispievať k podpore zdravých stravovacích návykov založených na udržateľnej výrobe, najmä u detí, a preto považuje za veľmi dôležité, aby sa v plnej miere využili stropy stanovené pre programy Únie pre školy v súčasnom nariadení; preto vyzýva členské štáty, aby posilnili svoje vnútroštátne programy na zabezpečenie úplného využitia maximálnej sumy pridelených rozpočtových prostriedkov, ktoré sú k dispozícii (250 miliónov EUR pre Úniu);
18. berie na vedomie nedávne presuny prostriedkov z piliera I do piliera II, o ktorých rozhodli Francúzsko, Litva a Holandsko a ktoré viedli k zníženiu rozpočtových prostriedkov na priame platby v návrhu rozpočtu na rok 2019;
19. opätovne potvrdzuje zásadný význam programu podpory konzumácie ovocia a zeleniny v školách, najmä vzhľadom na súčasnú úroveň podvýživy detí v Únii; vyzýva preto Komisiu, aby znížila súvisiacu byrokráciu, a zdôrazňuje potrebu podporovať zdravé stravovacie návyky u detí a konzumáciu ovocia a zeleniny z ekologickej poľnohospodárskej výroby;
20. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočnou realizáciou platieb mladým poľnohospodárom v posledných rokoch a nabáda členské štáty k tomu, aby sa zasadzovali o využívanie uvedených prostriedkov v nasledujúcom roku s cieľom podporiť generačnú výmenu a zamedziť koncentrácii vlastníctva pôdy a zaberaniu pôdy; poukazuje na to, že nedostatok pracovníkov v poľnohospodárstve je faktor, ktorý obmedzuje rozvoj poľnohospodárstva, a zdôrazňuje, že treba prijať podporné opatrenia na prilákanie pracovníkov do poľnohospodárstva;
21. zdôrazňuje význam záväzkov a výdavkov v oblasti rozvoja vidieka a ich potenciál, pokiaľ ide o vytváranie hospodárskych činností a pracovných miest predovšetkým v okrajových oblastiach s vyššou mierou nezamestnanosti, a najmä pre mladšiu generáciu; trvá na tom, že iniciatívy zamerané na mladých poľnohospodárov vrátane osobitných programov pre jednotlivé regióny by sa mali zachovať, čím by sa podporili inovácie a

potrebná generačná obmena; domnieva sa, že podpora pre mladých ľudí by sa mala zameriavať na ich aktuálne potreby, pričom by ich však nemala nabádať k nadmernému zadlžovaniu;

22. poznamenáva, že prístup k nástrojom financovania investícií do poľnohospodárskych podnikov by sa mal lepšie prispôbiť investičným potrebám a vyšším rizikovým profilom nových účastníkov;
23. žiada, aby sa rozpočtové prostriedky pre programy POSEI udržiavali na maximálnych úrovniach stanovených v príslušnom nariadení Únie, pričom zdôrazňuje význam týchto programov pre zachovanie odolnosti poľnohospodárskych výrobcov a poukazuje na nestabilnú hospodársku situáciu najvzdialenejších regiónov, ktoré sú stále výrazne zasiahnuté krízou a štrukturálnymi nevýhodami uvedenými v článku 349 ZFEÚ (odľahlosť, ostrovná poloha, malá rozloha, obťažné topografické a klimatické podmienky a hospodárska závislosť od malého množstva výrobkov);
24. vyzdvihuje význam pilotných projektov a prípravných akcií pre inovácie v poľnohospodárstve a v oblasti rozvoja vidieka; požaduje trvalú podporu prebiehajúcich a nových pilotných projektov a prípravných akcií;
25. je hlboko znepokojený škrtnami v SPP, s ktorými sa počíta v návrhu Európskej komisie na roky 2021 – 2027, najmä čo sa týka najvzdialenejších regiónov a programov POSEI;
26. vyjadruje poľutovanie nad podstatným znížením rozpočtového riadku týkajúceho sa režimu dobrovoľnej viazanej podpory, keďže viazaná pomoc predstavuje základný nástroj na zachovanie plodín, ktoré sú z viacerých hľadísk prínosom pre poľnohospodárstvo a životné prostredie;
27. vyjadruje spokojnosť s 25 % zvýšením rozpočtových prostriedkov určených na boj proti chorobám zvierat a škodcom rastlín, keďže Únia čelí značným rizikám a zvýšeným výskytom ohnísk chorôb.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	29.8.2018
Výsledok záverečného hlasovania	+: 36 -: 2 0: 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Jacques Colombier, Michel Dantin, Albert Deß, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Karine Gloanec Maurin, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Bronis Ropė, Maria Lidia Senra Rodríguez, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Maria Gabriela Zoană, Marco Zullo
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Franc Bogovič, Michela Giuffrida, Karin Kadenbach, Elsi Katainen, Momchil Nekov, Annie Schreijer-Pierik, Ramón Luis Valcárcel Siso

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

36	+
ALDE	Ivan Jakovčič, Elsi Katainen, Ulrike Müller
ECR	Jørn Dohrmann, Zbigniew Kuźmiuk, James Nicholson, Laurentiu Rebegea
EFDD	Giulia Moi, Marco Zullo
ENF	Jacques Colombier, Philippe Loiseau
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Esther Herranz García, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Annie Schreijer-Pierik, Czesław Adam Siekierski, Ramón Luis Valcárcel Siso
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Michela Giuffrida, Karine Gloanec Maurin, Karin Kadenbach, Momchil Nekov, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Tibor Szanyi, Maria Gabriela Zoană
Verts/ALE	Martin Häusling, Bronis Ropé

2	-
EFDD	John Stuart Agnew
GUE/NGL	Anja Hazekamp

3	0
ALDE	Jan Huitema
GUE/NGL	Luke Ming Flanagan, Maria Lidia Senra Rodríguez

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania